

جهان در آینه مرور

لیلا جدیدی

دیگری از سخنانش گفت: "اهداف این افراد خدشه دار کردن پرستیژ ترکیه است." مومر گولر، شهردار استانبول نیز اظهار داشت: "ما هرکاری از دستمان بر بیاید برای جلوگیری از اغتشاش انجام می دهیم."

اختلافات شیراک و بوش

بدین ترتیب، مقامات ترکیه فرصتی یافتند تا برای پیشبرد اهداف آینده خود که از جمله پیوستن به اتحادیه اروپایی است، خوش خدمتی خود را به معرض نمایش قرار دهند. اما پرزیدنت شیراک، آب پاکی را روی دستان بوش ریخت و از او برای فشار آوردن بر اروپا جهت پذیرفتن ترکیه در اتحادیه اروپایی انتقاد کرد و گفت: "مثل این است که ما به شما بگوییم چگونه روابط خود را با مکزیک تنظیم کنید." از جمله دستاوردهای بوش در این نشست، توافق و حمایت اتحادیه اروپایی جهت آموزش نیروهای امنیتی عراقی که تنها حامی منافع آمریکا در عراق می باشند، بود. گرفتن این امتیاز برای بوش از این جنبه دارای اهمیت بود که ۱۹ عضو از ۲۵ عضو اتحادیه اروپایی، همزمان از اعضا ناتو هستند که بوش خواستار گرفتن حمایت آنان برای ادامه اشغال عراق بود. همچنین اتحادیه اروپایی و آمریکا توافقنامه ای را به امضا رساندند که طی آن قرار بر این شده که در کاهش بدهیهای بین المللی عراق که بالغ بر ۱۲۰ میلیارد دلار تخمین زده شده است، با یکدیگر همکاری کنند.

اگر چه فرانسه و آلمان با نقش نظامی ناتو در عراق مخالفت کردند، اما این دو کشور در گرفتن نقشی جهت آموزش نظامی نیروهای عراقی کوتاه آمدند. شیراک نیز اصرار داشت که این آموزش به وسیله کشورهای عضو ناتو صورت گیرد و نه از جانب ناتو در جایگاه یک سازمان. او حتی با اینکه عراقیها در عراق آموزش ببینند مخالف کرده و برای این کار رم را پیشنهاد کرد. آقای شیراک گفت: "فرستادن نیروهای ناتو به عراق بدان معنا خواهد بود که بر جنگ و اشغال عراق که به اعتقاد فرانسه مغایر با قوانین بین المللی است، مهر تایید بزنیم." او همچنین افزود، فرستادن نیروهای ناتو بی حرمتی به مردم عراق است.

آقای شیراک به درستی و روشنی از نقش آمریکا در عراق و افغانستان آگاه است. او می داند که حکومت هر دو کشور دست نشانده آمریکا است. شیراک با زیرکی برای پیشبرد اهداف استراتژیک خود می خواهد راه سومی بین آمریکا و دشمنان آن ایجاد کند. او

اندونزی به کار برده شده و منجر به قتل صدها نفر گردیده اند، در خیابانها مستقر شدند. پلیس نیز با ماشینهای آب پاش آماده به خدمت بود. نزدیک به چهل هزار نفر از نقاط مختلف ایرلند، برای اعتراض گردهم آمده بودند.

پس از این اجلاس، بوش و همراهانش برای شرکت در اجلاس ناتو راهی ترکیه گشتند. در آنجا نیز به مسافت ۱۴ کیلومتر، از فرودگاه تا هتل هیلتون که بوش و همراهانش در آن بسر بردند، صدها پلیس شهری و نظامیان صف کشیده و هواپیماهای جنگی F-16، در آسمان استانبول به حالت آماده باش درآمده بودند، این هواپیماها متعلق به ناتو بودند. بیش از ۲۳ هزار پلیس به خدمت گرفته شده و فرماندهان نظامی ترکیه در قایقهای مسلح به مسلسل، آماده خدمت گشته بودند.

با وجود اعتراضات وسیع مردمی، دولتهای ایرلند و ترکیه به خشم و اعتراضات مردم که بخشی از آن به دلیل سیاستهای ضد بشری دولت بوش است، بی اعتنایی کردند. پذیرایی از مهمانان ناخوانده با برقراری چندین تظاهرات بزرگ و انفجار یک بمب در روز ۲۴ ژوئن، قبل از ورود بوش و همراهانش که منجر به کشته شدن سه تن در مقابل هتل هیلتون شد و انفجار اتوبوسی در استامبول که آن نیز ۴ کشته و ۱۴ زخمی برجای گذاشت، همراه شد. در درگیریها، تظاهرکنندگان با پرتاب سنگ و بمبهای آتشزا به پلیس حمله کردند و نیروهای پلیس برای دور کردن معترضان از محل کنفرانس ناتو، از باتوم، گاز اشک آور و فشار آب استفاده می کردند. تظاهر کنندگان فریاد می زدند: "آمریکا از خاورمیانه خارج شو."

گزارشها از مجروح شدن عده ای از ماموران پلیس و تظاهر کنندگان و بازداشت وسیع معترضان حکایت دارد. پلیس ترکیه با گاز اشک آور با تظاهر کنندگانی که تلاش می کردند حصار پلیس را بشکنند، به رویارویی برخاست. بیش از ۲۰۰۰ نفر تحت شرایط خشونت بار و اختناق در درگیریها شرکت کرده و تعدادی از آنها دستگیر شدند. عبدالله گل، وزیر خارجه ترکیه در این باره گفت: "ترکیه قوی و امن است. این اتفاقات در هر جایی از جمله واشنگتن و نیویورک نیز رخ می دهد." او در بخش

نزاع بر سر کاسه شکسته بوش در ایرلند و ترکیه

درآمد حوادثی که پیرامون سفر اخیر بوش و یارانش به ایرلند و ترکیه و در جریان اجلاس اتحادیه اروپایی - آمریکا در ایرلند و نشست ناتو در ترکیه رخ داد، تضاد بین خواست مردم و دولتهای غیر مردمی را که بر آنان حکومت می کنند، به روشنی نمایان ساخت. در جریان این دو اجلاس، دولت بوش با اعتراضات وسیع مردمی در دو کشور مهمان روبرو گشت. با این وصف، تصمیمات و توافقات بین اروپا و آمریکا بر پایه منافع و اهداف استراتژیک حکومتها صورت گرفته و به نیازها و خواستههای فوری مردم پاسخی داده نشد. نوشتار زیر، چگونگی این اعتراضات و نتایج بدست آمده از این دو اجلاس را بررسی می کند.

استقبال با فریاد اعتراض و گارد آهنین

روز ۲۵ ژوئن، بوش و همسرش لورا، کاندالیزا رایس، مشاور امنیت ملی دولت و کارلین پاول، وزیر امور خارجه ایالات متحده، برای حضور در اجلاس اتحادیه اروپایی - آمریکا وارد ایرلند شدند. از همان لحظات نخست که هواپیمای بوش و همراهانش در فرودگاه شانون به زمین نشست، دولت ایرلند برای رویارویی با اعتراضات گسترده مردم ناچار به برقراری حکومت نظامی شد. اقدامات امنیتی دولت ایرلند پیرامون این اجلاس، در تاریخ این کشور بی مانند بود. شش هزار سرباز با سلاح سنگین در برابر هزاران نفر از معترضین قرار گرفتند. بیش از هفتصد محافظ مخفی امنیتی آمریکایی که از جانب دولت برتی آهن اجازه نشودن آتش، در صورتی که جان رییس جمهور آمریکا در خطر باشد را داشتند، از او محافظت می کردند. چهار کشتی نیروی دریایی در رودخانه شانون مستقر شده و تمامی راهها به سوی فرودگاه مسدود گشت. تانکهای اسکورپین که کاری جز کشتن مردم نمی توانند انجام دهند و تنها یکبار در دنیا آتهم در

با کشیدن سدی در برابر آمریکا و از سوی دیگر کنار آمدن در برخی مواقع، در تلاش نشانه گرفتن دو هدف با یک تیر است. شیراک از یک سو دوستان عرب خود و مسلمانان میانه رو را راضی می کند و از سوی دیگر کوشش می کند به طور جدی با دولت بوش در نیفتد. او بدین وسیله، میانجی گر آمریکا و دنیای اسلام می گردد. در زمان جنگ سرد نیز ایده "نیروی سوم" را چالز دوگل به میان آورد. او فرانسه را از ناتو دور و به مسکو نزدیک کرد. با همین سبک نیز رییس جمهور کنونی فرانسه طی سخنان خود در این اجلاس گفت: "ما نوکران آمریکا نیستیم." او برای دنیای عرب نقشه آینده ای را می کشد که وادارش می کند به آنها نزدیک شده و از آمریکا فاصله بگیرد. اجلاس ناتو، تنها محل نمایش سرگرم کننده او نبود، قبلا نیز برای مثال در حالی که آمریکا یاسر عرفات را تروریست خوانده و او را مانع اصلی صلح معرفی می کند، شیراک وزیر خارجه خود را نزد آقای عرفات می فرستد تا در برابر دوربینها دست او را بفشارد. آقای شیراک، با فاصله گیری از بنیادگران مسلمان و نزدیکی فرصت طلبانه به ستمدیدگان، علیه هژمونی آمریکا مبارزه می کند.

ایالت متحده آمریکا و اتحادیه اروپایی، در تبادل اطلاعات برای مبارزه با تروریسم و جلوگیری از توسعه سلاحهای کشتار جمعی، با یکدیگر به توافقی رسیدند. در همین راستا، اتحادیه اروپایی از کاخ سفید پیرامون وارد آوردن فشار بر جمهوری اسلامی برای انجام مسئولیت خود در قبال جامعه بین المللی در زمینه برنامه های اتمی اش نیز حمایت کرد. اما بر سر این مساله که چگونه آنرا بر رژیم ملاحا تحمیل کنند که در واقع مهمترین نکته نیز می باشد، تصمیم صریحی اتخاذ نگردید.

از دیگر توافقاتی که بوش ناچار به تن دادن به آن شد، توافقنامه ای بود که دو طرف، اتحادیه اروپایی و دولت بوش به تصویب رساندند. طبق این توافقنامه، سیستم ماهواره ای به نام گالیله که توسط اتحادیه اروپایی در دست ساخت می باشد، با سیستم جهانی موجود آمریکا (GPS) همخوانی خواهد داشت. لازم به تذکر است که قبلا پنتاگون با ایجاد یک سیستم مستقل اروپایی مخالفت ورزیده بود زیرا امکان داشت که فرماندهان آمریکایی را از انحصار اطلاعات ماهواره ای در جنگ که

بقیه در صفحه ۸